

Het Boek Daniël – Nummer Vierenveertig

De verloren grondslagen onthuld: de profetische waarheden van William Miller en de laatste dagen van het adventisme

Jeff Pippenger
2024-01-08

De fundamentele waarheden van William Miller zijn gedurende de vier generaties van het adventisme bedekt geraakt. Het herstel van die fundamentele waarheden wordt uiteengezet in zijn tweede droom en wordt in de Bijbel en de Geest der Profetie herhaaldelijk aangeduid als het werk dat Gods volk in de laatste dagen moet volbrengen. Millers droom geeft aan dat, wanneer de man met de vuilborstel de juwelen herstelt, zij tienmaal helderder dan de zon zullen schitteren.

Millers raamwerk was gebaseerd op de erkenning van de twee verwoestende machten van het heidendom, gevolgd door het pausdom, en het getuigenis van de apostel Paulus in het tweede hoofdstuk van Thessalonicenzen verschafte Miller het anker voor zijn raamwerk. Daar maakt Paulus duidelijk dat het heidense Rome het pausdom ervan had weerhouden tot macht op te stijgen, totdat het heidense Rome werd weggenomen. In 2 Thessalonicenzen verschafte Paulus ook het anker voor het raamwerk van Future for America, toen hij aangaf dat de „mens der zonde” in dat hoofdstuk eveneens werd voorgesteld als de koning die zichzelf verhief, in Daniël hoofdstuk elf, vers zesendertig.

Het is van wezenlijk belang te zien dat de toename van kennis in de beweging van zowel de eerste als de derde engel rechtstreeks verbonden was met Paulus' getuigenis in het tweede hoofdstuk van Thessalonicenzen. In de tijd van het einde in 1798, en ook in 1989, werd het boek Daniël ontzegd, waarmee een drievoudig beproevingsproces werd ingeleid. Het beproevingsproces brengt in de geschiedenis waarin het boek Daniël wordt ontzegd altijd twee klassen van aanbidders voort. Het is van wezenlijk belang Paulus' geschriften te zien in samenhang met de toename van kennis in de tijd van het einde, want het is juist in dat hoofdstuk dat Paulus waarschuwt dat zij die de “liefde der waarheid” niet aannemen, door God aan een krachtige dwaling zullen worden overgegeven. Die krachtige dwaling is wat over de goddelozen in Daniël hoofdstuk twaalf wordt gebracht, die de toename van kennis verwerpen. In beide geschiedenissen verwijst de krachtige dwaling het meest rechtstreeks naar het adventisme.

“Hij die onder de oppervlakte ziet, die de harten van alle mensen leest, zegt van hen die groot licht hebben gehad: ‘Zij zijn niet bedroefd en verbijsterd vanwege hun zedelijke en geestelijke toestand.’ Ja, zij hebben hun eigen wegen verkozen, en hun ziel schept behagen in hun gruwelen. Ik zal ook hun begoochelingen verkiezen en hun doen overkomen wat zij vrezen; omdat niemand antwoordde, toen Ik riep; zij niet hoorden, toen Ik sprak; maar deden wat kwaad was in Mijn ogen, en verkozen hetgeen waaraan Ik geen behagen had.’ ‘God zal hun een krachtige dwaling zenden, zodat zij de leugen zullen geloven,’ omdat zij ‘de liefde tot de waarheid niet aangenomen hebben om behouden te worden,’ ‘maar behagen hebben gehad in de ongerechtigheid.’ Jesaja 66:3, 4; 2 Thessalonicenzen 2:11, 10, 12.

„De hemelse Leraar vroeg: ‘Welke sterkere misleiding kan het verstand verblinden dan de voorwending dat u op het juiste fundament bouwt en dat God uw werken aanneemt, terwijl u in werkelijkheid vele dingen volgens wereldse maatstaven uitwerkt en tegen Jehovah zondigt? O, het is een grote misleiding, een betoverende begoocheling, die bezit neemt van de geest wanneer mensen die eens de waarheid hebben gekend, de vorm van godsvrucht voor haar geest en kracht aanzien; wanneer zij menen dat zij rijk zijn en verrijkt met goederen en aan niets gebrek hebben, terwijl zij in werkelijkheid aan alles gebrek hebben.’”

„God is niet veranderd tegenover Zijn getrouwe dienstknechten die hun klederen onbevlekt bewaren. Maar velen roepen: ‘Vrede en veiligheid,’ terwijl een plotseling verderf over hen komt. Tenzij er een grondige bekering plaatsvindt, tenzij mensen hun hart vernederen door belijdenis en de waarheid aannemen zoals zij is in Jezus, zullen zij het koninkrijk der hemelen nooit binnengaan. Wanneer de loutering in onze gelederen zal plaatsvinden, zullen wij niet langer gerust neerzitten en ons erop beroemen rijk en verrijkt te zijn, aan niets gebrek hebbend.

„Wie kan naar waarheid zeggen: ‘Ons goud is in het vuur beproefd; onze klederen zijn onbevlekt door de wereld’? Ik zag onze Leraar wijzen op de klederen van zogenoemde gerechtigheid. Terwijl Hij ze afdeed, legde Hij de verontreiniging daaronder bloot. Toen zei Hij tot mij: ‘Kunt gij niet zien hoe zij hun verontreiniging en verdorvenheid van karakter op aanmatigende wijze hebben bedekt? “Hoe is de getrouwe stad tot een hoer geworden!” Het huis van Mijn Vader is gemaakt tot een huis van koophandel, een plaats vanwaar de goddelijke tegenwoordigheid en heerlijkheid zijn geweken! Om deze oorzaak is er zwakheid, en ontbreekt het aan kracht.’” Testimonies, deel 8, 249, 250.

Het adventisme was „de getrouwe stad” toen het in 1844 de Middernachtsroep verkondigde. Tegen 1863 begon het aan het proces van verwerping van de „fundamenten” die door de bediening van William Miller waren gelegd. Toen men de fundamentele waarheden terzijde begon te stellen en ze aldus met valse juwelen en munten bedekte, bouwde men een nieuw fundament. Degenen die dat werk begonnen, uitvoerden en voortzetten, worden in de geschriften van de Geest der Profetie voorgesteld als „zij die groot licht hebben gehad.”

Het „grote licht” dat zij eens hadden, werd in Millers droom voorgesteld door de juwelen in het kistje, die Miller op een tafel in het midden van zijn kamer plaatste en die helderder schenen dan „de zon”. In de zojuist aangehaalde passage identificeert zuster White „hen die groot licht hebben gehad”, maar die „hun eigen wegen hebben gekozen”.

Zij kozen in 1863 een nieuwe weg. Zij zegt dat het „een betoverende misleiding” is, „die bezit neemt van de geest, wanneer mensen die eens de waarheid hebben gekend, de schijn van godsvrucht verwarren met haar geest en kracht; wanneer zij menen dat zij rijk zijn en verrijkt met goederen en aan niets gebrek hebben, terwijl zij in werkelijkheid aan alles gebrek hebben.”

Zij duidt de Laodiceïsche toestand aan, waarvan zij en haar echtgenoot vaststelden dat die in 1856 intrad. Vervolgens werden zij zeven jaar lang beproefd, maar zij faalden in die beproefing in 1863 en begonnen het valse fundament op te richten dat de krachtige dwaling voortbrengt waarvan Paulus waarschuwt in zijn boodschap aan de Thessalonicenzen. Paulus’ waarschuwing in Thessalonicenzen is een ankerpunt voor zowel de beweging aan het begin als aan het einde van het

adventisme, en stemt volkomen overeen met Millers droom, die zowel het begin als het einde van het adventisme behandelt. Zijn droom maakt duidelijk dat, wanneer het werk van herstel van de oorspronkelijke juwelen der waarheid is volbracht, die waarheden tienmaal helderder zullen schijnen dan toen zij voor het eerst straalden bij de Middernachtsroep aan het begin van het adventisme. Hoe komt het dat Millers inzicht nu helderder straalt dan toen hij de waarheid voor het eerst onderkende?

Er zijn verschillende waarheden afgebeeld op de twee heilige kaarten van Habakuk hoofdstuk twee. Die waarheden werden in Millers droom voorgesteld als juwelen die uiteindelijk in de laatste dagen, vlak vóór de Middernachtsroep, zouden worden hersteld. De valse juwelen die in Millers droom uit het venster worden weggedragen, vertegenwoordigen zowel de dwalingen die in het adventisme werden binnengebracht om een valse grondslag te vormen als om de ware grondslag te verbergen; maar zij vertegenwoordigen ook hen die weigeren de valse leringen los te laten waaruit die valse grondslag bestaat. „Het gedurige” was het anker van William Millers raamwerk van waarheid dat de oorspronkelijke grondslag vestigde, en in de laatste dagen symboliseert „het gedurige” niet alleen het heidendom, zoals Miller terecht vaststelde, maar het is ook het symbool van de opstand die de valse grondslag voortbracht.

De Bijbel, de Geest der Profetie en de geschiedenis getuigen allen dat de oordeelsuurbazuin van 1798 tot 1844 de verkondiging was van de boodschap die door William Miller werd ontdekt en gebracht. Daarom wordt de beweging de Milleritische beweging genoemd. Logischerwijs betekent het verwerpen van die beweging het verwerpen van het licht dat in 1798 werd voortgebracht, dat Daniël aanwees als een vermeerdering van kennis.

Jesaja spreekt over de dronkaards van Efraïm en duidt die dronkaards aan als de spotters die over het volk van Jeruzalem regeren. Jesaja maakt duidelijk dat zij niet dronken zijn van letterlijke wijn, maar van geestelijke wijn. Geestelijke wijn in de Bijbel is, afhankelijk van de context, hetzij ware hetzij valse leer. De dronkaards van Efraïm zijn dronken van valse leer, die de wijn van Babylon is, zoals voorgesteld door de hoer van Tyrus in hoofdstuk zeventien van Openbaring en door Belsazar in de laatste nacht van zijn feestgedruis.

Jesaja duidde de gevolgen aan van de geestelijke dronkenschap die over de spottende mannen komt die over het volk van Jeruzalem heersen.

Verstijft en verbaast u; roept uit en schreeuwt: zij zijn dronken, maar niet van wijn; zij wankelen, maar niet van sterke drank. Want de HEERE heeft over u uitgestort een geest van diepe slaap, en Hij heeft uw ogen toegesloten; de profeten en uw oversten, de zieners, heeft Hij bedekt. En het gezicht van dit alles is u geworden als de woorden van een verzegeld boek, dat men geeft aan iemand die geleerd is, zeggende: Lees dit toch; en hij zegt: Ik kan niet, want het is verzegeld. En het boek wordt gegeven aan hem die niet geleerd is, zeggende: Lees dit toch; en hij zegt: Ik ben niet geleerd. Daarom zeide de Heere: Omdat dit volk tot Mij nadert met zijn mond en Mij met zijn lippen eert, maar zijn hart ver van Mij houdt, en hun vreze voor Mij een aangeleerd gebod van mensen is, daarom, zie, Ik zal voortgaan onder dit volk een wonderbaar werk te doen, ja, een wonderbaar werk en een wonder; want de wijsheid van zijn wijzen zal vergaan, en het verstand van zijn verstandigen zal verborgen worden. Wee hun die diep graven

om hun raad voor de HEERE te verbergen, en wier werken in het duister geschieden, en die zeggen: Wie ziet ons, en wie kent ons? O, uw verkeerde omkering! Zal de pottenbakker geacht worden als leem, zodat het maaksel van zijn maker zegt: Hij heeft mij niet gemaakt? Of zal het geformeerde van hem die het formeerde zeggen: Hij heeft geen verstand? Jesaja 29:9–16.

Zuster White citeert deze verzen en voegt daaraan toe:

“Elk woord hiervan zal vervuld worden. Er zijn er die hun hart niet voor God vernederen en die niet oprecht willen wandelen. Zij verbergen hun ware bedoelingen en onderhouden gemeenschap met de gevallen engel, die de leugen liefheeft en doet. De vijand legt zijn geest op de mensen die hij kan gebruiken om hen te misleiden die gedeeltelijk in de duisternis verkeren. Sommigen raken doordrongen van de duisternis die heerst en stellen de waarheid terzijde voor dwaling. De door de profetie aangewezen dag is gekomen. Jezus Christus wordt niet begrepen. Jezus Christus is voor hen een fabel. In dit stadium van de geschiedenis der aarde handelen velen als dronken mensen. ‘Staat stil en verbaast u; roept uit en schreeuwt; zij zijn dronken, maar niet van wijn; zij waggelen, maar niet van sterke drank. Want de HEERE heeft over u uitgestort een geest van diepe slaap en heeft uw ogen toegesloten. De profeten en uw oversten, de zieners, heeft Hij bedekt.’ Een geestelijke dronkenschap rust op velen die menen dat zij het volk zijn dat verhoogd zal worden. Hun godsdienstig geloof is juist zoals het in dit Schriftwoord wordt voorgesteld. Onder haar invloed kunnen zij niet recht wandelen. Zij maken kromme paden in hun handelwijze. De een na de ander wankelt heen en weer. Door de Heere worden zij met groot medelijden aangezien. De weg der waarheid hebben zij niet gekend. Zij zijn wetenschappelijke berekenaars, en zij die hadden kunnen en moeten helpen vanwege een helder geestelijk inzicht, zijn zelf misleid en ondersteunen een boos werk.”

„De ontwikkelingen van deze laatste dagen zullen spoedig een beslissend karakter aannemen. Wanneer deze spiritistische misleidingen openbaar worden als wat zij werkelijk zijn,—de geheime werkingen van boze geesten,—zullen zij die eraan hebben deelgenomen worden als mensen die hun verstand hebben verloren.”

„Daarom zegt de Heere: Omdat dit volk tot Mij nadert met zijn mond en Mij eert met zijn lippen, maar zijn hart verre van Mij houdt, en hun vreze voor Mij een aangeleerd gebod van mensen is, daarom zie, Ik zal voortgaan onder dit volk een wonderlijk werk te doen, ja, een wonderlijk werk en een wonder; want de wijsheid van hun wijzen zal vergaan en het verstand van hun verstandigen zal verborgen worden. Wee hun die diep graven om hun raad voor de Heere te verbergen, wier werken in het duister zijn, en die zeggen: Wie ziet ons, en wie kent ons? Waarlijk, uw omkering van de dingen zal geacht worden als het leem van de pottenbakker; want zal het werk van hem die het gemaakt heeft zeggen: Hij heeft mij niet gemaakt? of zal het geformeerde van hem die het geformeerd heeft zeggen: Hij had geen verstand?”

„Mij wordt voorgehouden dat wij in onze ervaring juist deze toestand hebben ontmoet en nog steeds ontmoeten. Mannen die groot licht en wonderbare voorrechten hebben gehad, hebben het woord aangenomen van leiders die zichzelf wijs achten, die door de Heere zeer begunstigd en gezegend zijn geweest, maar die zich aan de handen van God hebben onttrokken en zich in de gelederen van de vijand hebben geplaatst. De wereld zal overspoeld worden met schijnbaar

aannemelijke drogredenen. Eén menselijk verstand, dat deze drogredenen aanneemt, zal inwerken op andere menselijke geesten, die het kostbare bewijs van Gods waarheid in een leugen hebben veranderd. Deze mannen zullen misleid worden door gevallen engelen, terwijl zij hadden moeten staan als getrouwe wachters, wakend over zielen als degenen die rekenschap moeten geven. Zij hebben de wapenen van hun krijg neergelegd en gehoor gegeven aan verleidende geesten. Zij stellen de raad Gods krachteloos en schuiven Zijn waarschuwingen en bestraffingen terzijde, en staan daadwerkelijk aan de zijde van Satan, gehoor gevend aan verleidende geesten en leringen van duivelen.

„Geestelijke dronkenschap heeft nu de mensen bevangen die niet zouden behoren te wankelen als mensen onder de invloed van sterke drank. Misdaden en onregelmatigheden, bedrog, misleiding en oneerlijke handel vervullen de wereld, overeenkomstig de leer van de aanvoerder die in de hemelse hoven in opstand kwam.”

„De geschiedenis zal zich herhalen. Ik zou kunnen aangeven wat er in de nabije toekomst zal zijn, maar de tijd is nog niet daar. De gedaanten van de doden zullen verschijnen door het listige werk van Satan, en velen zullen zich verbinden met hem die de leugen liefheeft en doet. Ik waarschuw ons volk dat sommigen midden onder ons zich van het geloof zullen afkeren en gehoor zullen geven aan verleidende geesten en leringen van duivelen, en door hen zal van de waarheid kwaad gesproken worden.” Battle Creek Letters, 123–125.

Alle profeten, met inbegrip van Jesaja en Zuster White, duiden de laatste dagen aan. In deze dagen staan de leiders van het adventisme „beslist aan de zijde van Satan en geven zij gehoor aan verleidende geesten en leringen van demonen.” Zuster White stelt een voorzegging voor wanneer zij zegt: „Wanneer deze spiritistische misleidingen geopenbaard worden als wat zij werkelijk zijn,—de geheime werkingen van boze geesten,—zullen zij die eraan hebben deelgenomen worden als mensen die hun verstand hebben verloren.” De leiding van het adventisme zal worden als mensen die hun verstand hebben verloren, op het punt in de geschiedenis van de laatste dagen waarop hun dronkenschap geopenbaard wordt als „de geheime werkingen van boze geesten.”

Er is een ontzegeling van het werk van de spotters die in de laatste dagen over het volk in Jeruzalem regeren. Die ontzegeling werd geïllustreerd in Millers droom, toen Miller bad en er vervolgens een deur werd geopend. Zij vindt plaats vlak voordat hij zijn ogen een ogenblik sloot, waarmee juist het uiterste einde van het verzegelingsproces van de honderd vierenveertigduizend wordt aangeduid. Het openen van een deur duidt op een verandering van bedelingen, en op dat punt gaat de Laodiceaanse beweging van de derde engel over in de Filadelfische beweging van de derde engel.

In de passage in Jesaja wordt een samenvatting gegeven van het boze werk van de dronkaards van Efraïm, die de mannen zijn die „als getrouwe wachters hadden moeten staan.” De samenvatting wordt aldus verwoord: „Voorwaar, uw omkering van alle dingen zal geacht worden als leem van de pottenbakker; want zal het maaksel van hem die het gemaakt heeft zeggen: Hij heeft mij niet gemaakt? of zal het geformeerde van hem die het geformeerd heeft zeggen: Hij had geen verstand?”

Miller's identificatie van „het gedurige” als hetzij de godsdienst van het heidendom, hetzij het heidense Rome, is uiteindelijk een symbool van Satan, want zowel Satan als het heidense Rome worden voorgesteld als de draak.

„Terwijl de draak dus in de eerste plaats Satan vertegenwoordigt, is hij in secundaire zin een symbool van het heidense Rome.” *The Great Controversy*, 439.

Sprekend over de mannen die Jeruzalem in de laatste dagen regeren, verklaart Zuster White: “Sommigen worden doordrongen van de duisternis die heerst, en stellen de waarheid terzijde ten gunste van dwaling. De door de profetie aangewezen dag is gekomen. Jezus Christus wordt niet begrepen. Jezus Christus is voor hen een fabel.” In 1901 begon een leider van het adventisme uit Duitsland de valse opvatting van het afvallige protestantisme over “het dagelijkse” in het boek Daniël in te voeren. Die opvatting stelt dat “het dagelijkse” het heiligdomswerk van Christus vertegenwoordigt, of een of andere variatie van die gedachte. Ik zeg een of andere variatie, omdat er in de geschiedenis die op 1901 volgde verschillende accenten op die onwaarheid zijn gelegd, maar die valse opvattingen monden altijd uit in de conclusie dat “het dagelijkse” een of andere vorm van het werk van Christus voorstelt.

Het juweel dat de leer van „het dagelijkse” was, welke Miller identificeerde als een satanisch symbool, is in het adventisme van de laatste dagen een symbool van Christus. Toen deze in 1901 werd ingevoerd, aanvaardden zeer weinigen de opvatting dat „het dagelijkse” een symbool van Christus was en niet een symbool van Satan, maar tegen de jaren dertig was het juweel van de leer van „het dagelijkse”, dat Miller uit de ader van waarheid had opgedolven die in 2 Thessalonicenzen, hoofdstuk twee, wordt gevonden, verworpen, zoals ook de „zeven tijden” van Leviticus zesentwintig in 1863 waren verworpen. Ergens in de geschiedenis van 1863 tot aan de jaren dertig had het adventisme van leiders gewisseld, zonder dit te onderkennen.

„Broeders, ik zie uw gevaar, en opnieuw vraag ik: Doet u die dwaalt enige poging om het onrecht te herstellen? Zielen kunnen struikelend voortgaan, wandelend in duisternis, omdat u geen rechte paden voor uw voeten hebt gemaakt. Indien u in vertrouwensposities verkeert, doe ik des te ernstiger een beroep op u: bekeer u voor God van elke begane fout, en belijd uw dwaling, omwille van uw eigen ziel en omwille van hen die tot u opzien als gidsen.

„Indien u hardnekkigheid van hart koestert en door trots en eigengerechtigheid uw fouten niet belijdt, zult u overgelaten worden aan de verzoeking van Satan. Indien u, wanneer de Heer uw dwalingen openbaart, geen berouw hebt en geen belijdenis doet, zal zijn voorzienigheid u telkens weer over dezelfde grond voeren. U zult eraan worden overgelaten vergissingen van gelijke aard te begaan; u zult wijsheid blijven ontberen en zonde gerechtigheid noemen, en gerechtigheid zonde. De veelheid van misleidingen die in deze laatste dagen de overhand zullen hebben, zal u omsingelen, en u zult van leider veranderen zonder te weten dat u dit hebt gedaan.” *Review and Herald*, 16 december 1890.

De spottende mannen die heersen over het volk van Jeruzalem, die mannen zijn „in vertrouwensposities”, zullen „de zonde gerechtigheid noemen en de gerechtigheid zonde”, en „Voorzeker, uw omkering der dingen zal geacht worden als leem van de pottenbakker; want zal het

maaksel van hem die het gemaakt heeft, zeggen: Hij heeft mij niet gemaakt? of zal het gevormde van hem die het gevormd heeft, zeggen: Hij had geen verstand?" In de voortschrijdende opstand over de vier generaties van het adventisme veranderen zij die zich in vertrouwensposities bevinden van leiders, en weten het niet. Zij weten het niet, want zij hebben gaandeweg en voortdurend het bewijs van hun dwalingen verworpen. In die voortschrijdende opstand „zal de wijsheid van hun wijzen vergaan, en het verstand van hun verstandigen zal verborgen worden.”

Zij zullen de dingen ondersteboven keren en de zonde gerechtigheid noemen en de gerechtigheid zonde. Het symbool van deze opstand is de leer van „het dagelijkse”, die voor Miller een satanisch symbool was, en die het adventisme heden ten dage aanduidt als een symbool van Christus. Wat eens het anker was dat het raamwerk van William Millers profetische toepassingen bevestigde, is nu een symbool geworden van de dronkenschap van de spottende mannen die heersen over het volk van Jeruzalem. De symboliek die met „het dagelijkse” in het boek Daniël verbonden is, straalde helder als de zon toen zij aan het begin van het adventisme in Millers schrijn werd herkend; maar in de laatste dagen straalt die waarheid tienmaal helderder, want het getal tien is een symbool van een beproeving, en voor het oude Israël was de tiende beproeving de laatste beproeving.

Moderne Farizeeën hebben „de werken van Christus” „toegeschreven” „aan satanische machten”, waarbij zij het heidendom aanduiden als „de heilige kracht van God.”

„De Farizeeën zondigden tegen de Heilige Geest. Hun gave van de spraak werd gebruikt om de Verlosser der wereld te smaden, en de registrerende engel schreef hun woorden op in de boeken des hemels. Zij schreven aan satanische machten de heilige kracht van God toe, geopenbaard in de werken van Christus. Zij konden Zijn wonderbare werken niet ontkennen, noch ze aan natuurlijke oorzaken toeschrijven, en daarom zeiden zij: ‘Het zijn de werken van de duivel.’ In ongeloof spraken zij over de Zoon van God als over een menselijk wezen. De werken van genezing die vóór hun ogen werden verricht, werken die geen mens had gedaan of doen kon, waren een openbaring van de kracht van God, maar zij beschuldigden Christus ervan met de hel in verbond te staan. Hardnekkig, nors, ijzerhard van hart besloten zij hun ogen te sluiten voor alle bewijzen, en aldus begingen zij de onvergefelijke zonde.” Manuscript Releases, deel 4, 360.

In het volgende artikel zullen wij onze beschouwing voortzetten over de vermeerdering van kennis, die werd ontsloten in de beweging van de eerste engel.